

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Publicatie veiligheidsregio's in coronacrisis
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Wim Kleinhuis
Auteur	Geartsje Algra
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbiedingsbrief RCDV - Rapport 'De veiligheidsregio als verbinder' - een overkoepelende beschouwing van de rol van de veiligheidsregio's tijdens de coronacrisis
Vergaderdatum	9-6-2022
Agendapunt	4a
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Kennisnemen van	Het rapport 'de Veiligheidsregio als verbinder' - een overkoepelende beschouwing van de rol van de veiligheidsregio's tijdens de coronacrisis
Inleiding	Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid heeft het onderzoek 'De Veiligheidsregio als verbinder' gepubliceerd. De afgelopen twee jaren zijn verschillende onderzoeken gedaan naar de rol van de Veiligheidsregio in de coronacrisis. Het bijgevoegde rapport geeft een overkoepelende beschouwing daarvan.
Kernboodschap	<p>Sommigen menen dat de veiligheidsregio's nauwelijks een rol hebben gespeeld in de coronacrisis, en natuurlijk is het waar dat door de veiligheidsregio's nauwelijks grote beslissingen zijn genomen; de veiligheidsregio's waren vooral uitvoeringsorganisaties. Toch leverden zij een relevante bijdrage: hun cruciale rol lag in het verbinden, coördineren en afstemmen. De meest opvallende ontwikkelingen en observaties met betrekking tot de rol van de Veiligheidsregio in de coronacrisis zijn:</p> <p><u>Verbinden op verschillende manieren</u></p> <p>> Sinds het begin van de coronacrisis waren de veiligheidsregio's gericht op het organiseren en faciliteren (bijvoorbeeld door het bijeenroepen en verslagleggen) van allerlei overlegvormen. Zo organiseerden de Veiligheidsregio's de noodzakelijke afstemming tussen de vele betrokken overheden. Een goede afstemming tussen het nationale, regionale en lokale niveau was belangrijk om zoveel mogelijk als één overheid de coronacrisis te managen.</p> <p>> Een belangrijke rol daarbij was het organiseren (verzamelen,</p>

delen) van cruciale informatie, waarbij veiligheidsregio's zich ontwikkelden tot spin in het web.

- > Ook het redigeren en communiceren van het landelijk beleid richting inliggende gemeenten was essentieel (met uniformiteit als uitgangspunt, maar soms ook met ruimte voor regionale of lokale invulling).
- > Eveneens essentieel waren het faciliteren en organiseren van uiteenlopende zaken: juridische vragen, de informatievoorziening aan gemeenteraden en het agenderen van thema's in verschillende gremia waaronder het Veiligheidsberaad.
- > Waar tijd en ruimte was, werd nagedacht over verschillende toekomstbeelden aan de hand van uiteenlopende scenario's.

Leren en reflecteren

- > De coronacrisis leende zich als geen andere voor het principe van al doende leren. Nooit eerder zijn er tijdens een crisis zoveel tussentijdse evaluatierapporten en zelfreflecties geschreven en geleerde lessen vastgehouden, zowel door veiligheidsregio's zelf als door ketenpartners en externe partijen (inclusief onszelf).
- > In veel Veiligheidsregio's leidden de evaluaties en geleerde lessen tot een aanpassing van de crisisstructuur. Zo is er 'geëxperimenteerd' met allerlei nieuwe (samenstellingen van) teams en gremia, projectorganisaties en bovenregionale en landelijke overlegorganen en -methoden. De werkwijze werd steeds aangepast aan de actuele behoeften.
- > Tegelijkertijd valt op, dat de rol en het werk van de veiligheidsregio gedurende deze crisis – ondanks allerlei maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe werkvormen en zelfs de afkondiging van een tijdelijke wet (Twm) – niet substantieel zijn veranderd. Zo vormden de regio's gedurende de afgelopen twee jaar continu een belangrijk aanspreekpunt en platform voor lokale, regionale en landelijke partijen. Het creëren van verbinding was hierin te allen tijde het centrale element.
- > Dat de rol nauwelijks is veranderd blijkt ook uit de observatie dat de inhoud van de interne evaluatierapporten (die mede de basis vormden voor het voorliggende rapport) hooguit op detailniveau is veranderd gedurende 2020 en het begin van 2021. Ook in de leersessies – die in het najaar van 2021 plaatsvonden – werden nauwelijks nieuwe ontwikkelingen en lessen gedeeld door veiligheidsregio's en partners.

De toekomstige rol van de veiligheidsregio's

- > Het verbindende rol van de veiligheidsregio's – die in deze crisis uitstak – zal ook in toekomstige crises meer en meer van belang worden. De veiligheidsregio's blijken hiervoor ook gewoon veruit de meest logische partij te zijn, want:
 - Bij toekomstige crises – waarvan de complexiteit en verwevenheid naar verwachting alleen maar zullen toenemen – zal het multidisciplinaire perspectief van de veiligheidsregio's wederom een belangrijke rol spelen.
 - Het zorgen voor verbinding, zoals de veiligheidsregio's daarin werd voorzagen, sluit aan bij hun corebusiness: het prepareren op en organiseren van coördinatie en besluitvorming ten tijde van rampen en crises.
 - > Veiligheidsregio's zijn niet zozeer gericht op de inhoud, maar des te meer op het proces; het zijn netwerkorganisaties.
 - > De veiligheidsregio's kennen daarvoor ook een passend schaalniveau (met een overzienbaar aantal gemeenten in iedere regio).

	> Tot slot staan veiligheidsregio's dichtbij gemeenten en bieden daarmee bestuurders comfort (als oliemannetje, in de afstemming met collega's, facilitair en dergelijke)
Consequenties	Het rapport zal waar mogelijk bijdragen aan de verdere professionalisering van veiligheidsregio's bij acute, maar zeker ook bij meer chronische crises.
Communicatie	-